

Tisková zpráva

Tůň u Hrobic znovu ožívá: Povodí Labe cenné území revitalizovalo, vzácné druhy na sebe nenechaly dlouho čekat

(Hradec Králové, 16. 2. 2026) – Státní podnik Povodí Labe dokončil ekologickou akci, obnovu odstaveného labského ramene Tůně u Hrobic. Jejím cílem bylo obnovení přírodních a vodohospodářských funkcí ramene a zlepšení ekologického stavu území. Příroda reagovala okamžitě – už během stavby se do lokality začaly vracet vzácné druhy.

Odstavené, mrtvé rameno vzniklo kolem roku 1910 odstavením meandru Labe při vodohospodářské regulaci. „*Taková místa jsou velmi cenná, poskytují útočiště mnoha druhům rostlin, živočichů a hub. Ostatně proto byla lokalita už v roce 1982 vyhlášena přírodní památkou,*“ říká Marián Šebesta, generální ředitel státního podniku. Přírodní památka byla vyhlášena k ochraně mrtvého labského ramene s břehovými porosty a významnými rostlinnými společenstvy a živočichy.

„*Postupem doby se však začala Tůň u Hrobic negativně měnit, desítky let po regulaci se vyvíjela bez přirozených zásahů řeky, jakými jsou například významnější povodňové rozlivy. Tůň se postupně zanášela sedimenty a vodní plocha zarůstala,*“ dodává Šebesta. V důsledku těchto změn téměř zmizela otevřená vodní plocha i mělčiny při březích, tedy tzv. litorální pásmo, které jsou zásadní pro život a rozmnožování vodních a mokřadních rostlin, obojživelníků, vodního hmyzu, ryb a dalších organismů. Lokalita tak ztratila druhovou i biotopovou pestrost a před revitalizací zde dokázaly přežít už jen velmi odolné a nenáročné druhy rostlin a živočichů, např. invazní druhy.

V říční krajině neovlivněné regulací je tento postupný zánik říčních ramen a tůň přirozeným jevem a vznikají tak jiné mokřady a následně lužní lesy. V polabské nivě, ovlivněné rozsáhlými regulačními zásahy, by však postupně veškeré podobné hodnotné biotopy zanikly.

„*Povodí Labe proto přistoupilo k revitalizaci, díky které lokalita opět ožívá,*“ shrnuje generální ředitel Marián Šebesta. Revitalizační opatření zahrnovala odstranění sedimentů těžkou technikou, nezbytné vegetační úpravy, napojení Tůně u Hrobic na současné koryto Labe pomocí kamenného brodu, vytvoření záchranné tůně a modelaci litorálního pásma.

Zahájení prací na odbahnění ramene předcházelo vytvoření záchovné tůně v severní části lokality pro potřeby zajištění stanoviště pro obojživelníky a další organismy během prací. Práce probíhaly za biologického dozoru s důrazem na ochranu zvláště cenných stanovišť a rostlinných společenstev. Hlavní částí projektu bylo odtěžení dlouhodobě akumulovaných sedimentů ze dna ramene v celkovém objemu přibližně 17 500 m³. Odbahněním došlo k obnovení původní morfologie dna a břehů, včetně vytvoření hlubších partií, které zajišťují vhodné podmínky pro vodní organismy i v období sucha. Vytěžený sediment byl z převážné části využit pro terénní úpravy v blízkosti ramene, menší objem byl odvezen k dalšímu využití na řízené skládce.

V rámci projektu byla provedena úprava napojení ramene na současné koryto Labe. Původní nefunkční betonový objekt byl odstraněn a nahrazen novým kamenným brodem, který umožňuje zaplavování ramene při vyšších vodních stavech a zároveň slouží jako provozní přístup k přilehlým pozemkům. Brodu byla dána stabilní konstrukce s betonovým zajišťovacím prahem, který chrání napojení před erozí a zajišťuje dlouhodobou funkčnost objektu.

V rámci vegetačních úprav došlo ke kontrolovanému kácení dřevin v nezbytném rozsahu, včetně odstranění části invazních druhů. Na závěr prací byla provedena náhradní výsadba domácích druhů dřevin.

Práce zrealizovala společnost Kavyl s.r.o., která převzala staveniště od objednatele v srpnu 2024 a předala dokončené dílo v listopadu 2025. Náklady na realizaci prací činily 8,4 mil Kč bez DPH. Akce byla financována Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy poskytnutím podpory ze Státního fondu životního prostředí České republiky.

Revitalizované rameno bylo již v průběhu stavby opětovně osidlováno vzácnými druhy. Semenná banka reagovala na obnažení dna a objevily se ohrožené druhy cévnatých rostlin. Byly to ohrožené druhy skřípina kořenující (*Scirpus radicans*), tajnička rýzovitá (*Leersia oryzoides*), šáchor hnědý (*Cyperus fuscus*) či vzácnější bahnička vejčitá (*Eleocharis ovata*) a ostřice šáchorovitá (*Carex bohemica*). Velkým překvapením bylo objevení populace kriticky ohrožené puštičky pouzdernaté (*Lindernia procumbens*). Tůň u Hrobic představuje jedinou známou současnou lokalitu jejího výskytu v přirozeném biotopu ve východním Polabí.

Ekologická obnova přírodní památky byla připravena v souladu s plánem péče o přírodní památku Tůň u Hrobic. Realizace projektu přispívá ke zvýšení biodiverzity, zlepšení krajinné funkce nivy Labe a k posílení adaptačních opatření na klimatickou změnu, zejména v podobě lepší schopnosti území zadržovat vodu.

Článek připravili Ing. Martin Oliva, oddělení realizace investic, a RNDr. Michal Vávra, Ph.D., oddělení ekologie

Mapa Labe řešeného území z roku 1884 (archiv Povodí Labe, státní podnik)

Tůň u Hrobic před revitalizací v létě 2018

foto: Michal Vávra

Tůň u Hrobic před revitalizací v létě 2019

foto: Michal Vávra

Odbahňování přírodní památky Tůň u Hrobic v září 2025

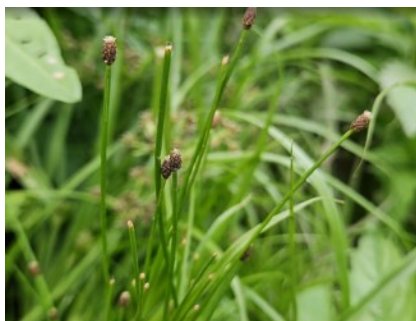
foto: Jakub Medek

Mgr. Aleš Prokopec, tiskový mluvčí, tel. 495 088 605, e-mail prokopec@pla.cz

Kriticky ohrožená puštička pouzdernatá

foto: Jaroslav Zámečník

bahnička vejčitá
skřipina kořenující

dvouzubec nicí
tajnička rýžovitá

šáchor hnědý
ostřice šáchorovitá

Květena obnaženého dna Tůně u Hrobic

foto: Michal Vávra